N. 194.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT. en Wetenschappelijk Blad.

1831.

Vrijdag den 16 September.

De Ondergeteekenden nemen de vrijheid het geëerd publiek opmerkzaam te maken op het plaatsen van Advertentien in de Bredasche Courant. Een Blad hetwelk zoo algemeen gelezen wordt, kan zonder twijfel de maestmogelijke publiciteit aan Annonces geven. De prijs is 20 Cents per regel. De Advertentien moeten op formaat-zegel gesteld zijn. Alle inzendingen gaarne-den aan de Ondergeteekenden. BROESE & Comp.

NEDERLANDEN.

Breda, den 13den September.

Toen België de eerste openlijke blijken van ontevredenheid jegens zijne regering toonde, werden er tallooze *grieven* op den voorgrond geplaatst. Onder deze was eene voorgewende partijdigheid van den Koning voor de Hollanders, ten koste der Belgen, geene der minste bezwaren. Geen dagblad der factie verscheen er, waarin die aanklagt niet, in honderd verschillende vormen, herhaald werd, en daar, waar de dagbladen niet doordrongen, herhaalden gedienstige monden den laster, zoo geschikt tot het in beweging brengen van hartstochten, en daardoor bewerking van den, sinds jaren ontworpen opstand.

Het heeft destijds niet ontbroken aan geschriften, waarin dat wangevoelen bestreden en wederlegd werd, doch gelijk meest altijd zoo werd ook hier de waarheid door den logen overschreeuwd. Het zoo lang gehoonde gezag werd eindelijk geheel afgezworen. De gewenschte scheiding was daar en België, aan zich-zelven overgelaten, zoude nu toonen, hoezeer de verdiensten zijner zonen in staats- en krijgsbeheer, door het Hollandsch gouvernement miskend waren.

Scherpziende waarnemers voorzagen toen echter reeds, dat de Belgen zelven door hunne gedragingen, hunne vorige regering regtvaardigen zouden, duidelijker dan de welsprekendste vertogen zulks immer hadden kunnen doen. Ook dat is vervuld.

Wat der Belgen bekwaamheid in staatsbeheer beteekent, daarvan heeft het laatste jaar genoegzame bewijzen opgeleverd. Sedert dat hunne eigene dagbladen er ombewimpeld voor uitkomen, dat zij in het vak van regeren nieuwelingen zijn, kan men het aan het vorig gouvernement niet ten kwade duiden, dat de Belgen in de onderscheidene takken van bestuur niet de meerderheid boven de Hollanders gehad hebben.

Maar een meer afdoend bewijs heeft België tot heden bewaard. Bekend was het, dat fransche invloed en fransche hulpbenden de hoofdrol in de belgische omwenteling vervuld hebben. Een *Mellinet*, *Niellon*, *Pontecoulant* en anderen van denzelfden stam, hadden reeds het hunne bijgedragen om aan de *nationaliteit* der Belgen te twijfelen. Doch deze vreemde hulp kon, in den beginne van den opstand, wellligt daardoor gebillijkt worden, dat de bedrevenste Belgen nog onder hunnen ouden standerd geschaard waren, en men, in de eerste oogenblikken van verwarring, zoo naauw niet zien moest.

Na bijna een jaar op zich zelven gestaan te hebben, en door geen tirannick gouvernement belgische talenten onderdrukt zijnde, moest dit anders wezen. Maar neen! in plaats van de laffe terhulproeping van hunnen stroo-koning te logenstraffen, erkennen zij, dat zulk een koning bij zulk een volk voegt, en gaan zelfs verder dan de sidderende *Leopold*, waarschijnlijk ooit gedacht heeft. België, bij zijne zoogenaamde krijgshaftige bevolking, vraagt niet minder dan ZEVEN fransche generaals en DRIE HONDERD fransche officieren van onderscheidene rangen! België vraagt het in eenen tijd, waarin het hoog van zijne nationaliteit opgeeft, en zulks wel tegen eenen vijand, die in getallen aanmerkelijk zwakker is, en door de Belgen steeds als lafhartig gehoond werd.

Daarmede is de beschuldiging jegens koning *Willem's* regering gerigt, vernietigd. Of zoo er beschuldiging bestaan moet, dan zoude het deze zijn, dat de *Daines*, *Nijpels*, *Goethals* en anderen *te hoog* op de ranglijsten onzes legers geplaatst zijn geweest.

Hollanders! Europa moge u, gedurende vele jaren, als geen krijgshaftig volk beschouwd hebben, gij behoeft, in tijden van gevaar, uwe legeroversten en officieren niet bij vreemden te gaan bedelen. Mannen op uwen grond geboren, of door jaren zamenwoning en vroegere diensten tot de uwen ingelijfd, voerden u ten strijd, voerden u ter overwinning. Zij zullen het andermaal doen, wanneer de omstandigheden zulks eischen. Vertrouwt er op. Uwe roemrijke verrijzing uit de tegenwoordige worsteling, zal een geheel nationaal werk zijn.

Dat dan vrij België, door het aanwerven van vreemde hoofdlieden, eene poging doe om zijn gemis van krijgsdeugd aan te vullen. Ook deze poging zal ijdel wezen. Regt doende aan de militaire verdiensten der franschen, onderscheiden wij den huurling van hem, die voor zijn eigen grond of roem strijdt. Wij bewonderen den franschen soldaat, waar wij hem, onder den eenmaal gevreesden adelaar te *Austerlitz* of later onder de lelievaan te *Algiers* zien strijden; meer dan half ontzenuwd is zijn arm, waar hij zijn, door krijg bedreigd vaderland verlaat, om — lafaarts te dienen.

België waagt zich ten strijd. Veronachtzamen wij dezen wenk niet; opdat de tiende October geheel Holland gereed zie om andermaal te bewijzen, dat de zedelijke kracht eens legers de overwinning gebiedt en dat, waar die kracht ontbreekt, zelfs de hulp van eenige dappere vreemden niets baat, maar integendeel voor den overwonnene slechts eene vernedering te meer is.

Door Z. M. zijn gedaan de navolgende benoemingen:

Tot leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,

J. C. Graaf van Rylandt, Opper-intendant der Koninkl. paleizen;

Jonkheer A. A. Deutz van Assendelft, laatstelijk Wethouder der stad Amsterdam;

Jonkheer G. Fontein Verschuir van Heilo, Oesdom en ter Coelster, Staatsraad, Burgemeester der stad Alkmaar;

Jonkheer J. Jarges, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Jonkheer J. H. van Lynden van Lunenburg, lid van den Raad van State, en

Mr. A. G. Verheyen, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Burgemeester van 's Hertogenbosch.

Tot Gouverneur der provincie Utrecht, de Heer Staatsraad in buitengewone dienst Mr. L. van Toulon, thans Burgemeester der stad Gouda, en Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; zullende deze benoeming effekt sorteren na de sluiting der tegenwoordige gewone vergadering van de kamers.

Tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de Heer G. C. C. J. Baron van Lynden van Sandenburg, lid van Gedeputeerde Staten van Utrecht, thans waarnemende de functien van Gouverneur.

— Heden had alhier plaats de jaarlijksche promotie der latijnsche schooljeugd. De heer *Th. Verwayen*, Phil. Theor. Mag. et Lit. Hum. Doctor, in den voorleden jare tot rector dezer scholen benoemd, opende deze plegtigheid met eene voortreffelijke latijnsche redevoering, ten onderwerp hebbende: *de delectatione, quam linguae Graecae affert cognitio, ejusque cognitionis utilitate*, d. i. over het vermaak, hetwelk de kennis der grieksche taal verschaft, en over derzelver nuttigheid; welke rede zoo door belangrijken inhoud, als door zuiverheid en sierlijkheid van stijl, ten bewijze strekte van de kunde en goeden smaak des redenaars. Vervolgens werden de gemaakte vorderingen der leerlingen, welke op de derde en vierde klassen het onderwijs des rectors genieten mogten, met fraaije boekgeschenken beloond: wordende *F. M. C. Pels Rijcken*, *H. V. van Gogh* en *F. J. Stevens* van de derde tot de tweede, alsmede *H. G. J. van Naersen*, *F. F. Hermus*, *J. van Gogh*, en *P. J. H. van der Schrieck* van de vierde tot de derde klasse bevorderd. Daarna werden op de correctors-school *J. M. Gommers* en *J. V. de Fraiture*, beide met den eersten prijs, als staande gelijk, en *H. van Reuth* met eene prijs van naarstigheid begiftigd, voor welke

pereprijzen en bevorderingen alle deze leerlingen op eene bevallige en zedige wijze hunne dankzeggingen aan HH. Curatoren betuigden.

Eindelijk besloot de rector deze plegtigheid, door een aanzienlijk aantal toehoorders bijgewoond, met eene zeer gepaste aanspraak, zoo aan de bekroonden, als niet bekroonden en de nieuw aangekomen leerlingen, dezelve welmeenend en hartelijk gelukwenschende en tot voortdurende vlijt aanmoedigende.

— Bij de menigvuldige bewijzen van strenge pligtsbetrachting en vaderlandsliefde, in onderscheidene betrekkingen, dezer dagen aan den dag gelegd, kunnen wij niet afzijn openlijke hulde te brengen, ook ter geruststelling van ouders en betrekkingen, wier aanverwanten zich hier in het stads-hospitaal bevinden, aan de voortreffelijke inrigting van dit etablissement, in hetwelk, door de zorgen der directie, zoowel de menschlievendste behandeling wordt in acht genomen als eene voorbeeldige orde heerschende is, en de lijders als in den schoot hunner familien worden verpleegd. Eere zij daarvoor toegebragt aan de bekwame eerst-aanwezende officieren van gezondheid, de heeren *Bade* en *Naegli* en verdere geneesheeren, door wier onvermoeide pogingen reeds zoo vele lijders gered en hersteld werden, en die onafgebroken, op eene liefdevolle wijze, al het mogelijke blijven aanwenden, om het vaderland zijne helden, bloedverwanten hunne betrekkingen weder te geven.

— De schoone krijgs-trophee, ter eere van de helden van Oud-Nederland, op de groote markt alhier opgerigt, door heeren officieren van de bezetting en verdere militaire autoriteiten, is op den 12den dezer, ten gevolge beschikking van genoemde heeren, ten voordeele van de algemeene armen dezer stad verkocht, en heeft alzoo tot een dubbel doel, tot vaderlands- en menschenliefde, mogen dienen.

— In den voormiddag van maandag ll. werd te Tilburg aan den vaandeldrager der grenadiers, *Rosman*, het ridderkruis der militaire Willemsorde, 4e klasse, uitgereikt, voor de door dezen krijgsman, bij de gevechten van September des vorigen jaars binnen Brussels muren, betoonden moed en dapperheid. De luitenant-kolonel *Anthing*, die hem het eereteeken uitreikte, sprak te dezer gelegenheid, op de waardigste wijs, den nieuwen ridder en zijne overige wapenbroeders toe, deed hun het eervolle van dit blijk van 's konings tevredenheid gevoelen, en hield hun den toestand voor, waarin oud-Nederland geplaatst was, van weldra velligt weder, na het eindigen van den wapenstilstand, deszelfs heilige regten door het zwaard te moeten handhaven, hen voorhoudende dan weder te toonen dat zij alles, hun bloed en leven, voor het vaderland veil hebben, om de eer en welvaart onzer natie te bevestigen en daardoor het geluk van het koninklijk huis te verhoogen. Deze aanspraak werd met gevoelvolle belangstelling aangehoord en met levendig gejuich ontvangen.

— Bij eene missive van den minister van binnenlandsche zaken *ad interim*, onder dagteekening van den 31 Augustus jl. aan de heeren gouverneurs, is te kennen gegeven, dat de vrijstellingen, door sommige schutters geëclameerd, als in jaren volgende op hunne in de dienst bij de mobiele schutterij overledene broeders, niet zijn verleend, voornamelijk omdat de wet, wegens het overlijden van eenen broeder in die dienst, geene zodanige vrijstelling aan eenen tweeden broeder heeft toegekend voorts wordt daarbij verklaard, dat daar de wet op de schutterijen niet zegt, dat, wanneer er vier zonen in eene familie zijn, de dienst van den oudsten den tweeden zoon bevrijdt en vervolgens den derden zoon weder dienstpligtig maakt, het alleen aan de onderlinge schikking van de familie zelve wordt overgelaten, wanneer b. v. de twee oudsten van de vier broeders worden opgeroepen, de vervulling der schutterlijke verpligtingen te doen overgaan op een der andere broeders, mits de hoedanigheden bezittende, die bij de wet zijn voorgeschreven.

— Wij nemen uit het *Journal de la Haye* het volgende artikel over, voor het blad *Question Politique* (Vraagstuk van Staat) betitelt.

„Berlijn wil niets weten van den heer *Duval de Beaulieu* als ambassadeur.

„Weenen zal, naar wij vermoeden, evenmin iets willen weten van den heer *d'Hoogvorst*, den ambassadeur (zie hier onder.)

„Drie mogendheden van Europa, drie van de vijf, erkennen *Leopold* hier, zelfs zoo, dat de heeren *Grey* en *Talleyrand*, in de protocollen, de mogendheden geene andere benaming durven voorhouden dan die van: *het Belgisch gouvernement*.

„De conferentie, binnen voor zoo veel de meerderheid betreft, erkent derhalve *Leopold* niet, en het fransche leger is *Leopold* als wet met de conferentie verbonden vorst komen bijstand? Heeft het fransche leger alleen de conferentie gehandeld en heeft het alzoo gelijk gehad met *Leopold* op zijnen troon te handhaven? Van wien komt het dan, dat deze ingedrongen koning (*roi intrus*) hoe te Londen, noch te Weenen, noch te Petersburg erkend wordt?

„Heeft het fransche leger in het belang van Frankrijk gehandeld? Waarom schijnt de conferentie het gedane dan goed te keuren als of het in haren naam gedaan ware?

„Van twee zaken een of Europa, dat, nu reeds een jaar lang beraadslangt, om dan eens *ja* en dan eens *neen* te zeggen, wil *Leopold*, of het wil hem niet.

„Wil het hem, dat het hem dan erkenne. Wil het hem niet, dat het dan zijn eigen grondbeginsel van *non-intervention* niet verkrachtte met hem te komen verdedigen.

„Want de volken vinden het wonderlijk, te hooren zeggen: Frankrijk bemoeit zich met de zaak, eerdat er te Londen besloten is, dat de mogendheden er zich niet mede zullen bemoeijen.

„En, indien de troon van *Leopold* door kracht van wapenen gehandhaafd wordt, dan geschiedt zulks in naam van Europa; en wilt gij het bewijs daarvoor? Europa erkent *Leopold niet*.

„Deze wijze van redeneren mag misschien bij de diplomatie begrepen worden; maar de waarheid is, dat men elkander afvraagt van welke soort de lieden zijn, die, na een jaar raadplegens, de volken nog zulke bedriegerijen (*mystifications*) durven voorhouden."

BELGIE.

Brussel, den 14den September.

Gisteren heeft de kamer der afgevaardigde eene zitting gehouden. Eenige ingekomen rekesten werden naar de commissie tot de petitien verzonden, bij welke gelegenheid de heer *Gerard Legrelle* opmerkte, dat opgemelde commissie, uit eerbied voor het heilig regt van petitie, gehouden behoorde te zijn, om iedere week ettelijke rapporten uit te brengen en dat het niet to-gaan moest als in het congres, waar de rapporteurs der commissie bezwaarlijk aan het woord konden komen.

De president kondigde de gonddeeling aan van het ontwerp van adres, in antwoord op 's konings aanspraak en vroeg of hetzelve, vóór de discussien, naar de afdeelingen zou worden verzonden; en of deze discussien in het openbaar dan in comité-generaal zouden worden gehouden.

Hij deed inmiddels dat concept-adres voorlezen, hetgeen luidt als volgt:

SIRE,

Uwe Maj. werd, den voet op den belgischen bodem zettende, door de algemeene toejuichingen des belgischen volks begroet, dat volk heeft, iederen dag, de banden zien vernaauwen, welke het verbinden aan een opperhoofd, dat het zich-zelven gekozen heeft en dat zoo edel deszelfs vertrouwen heeft beantwoord. Ontvang op nieuw, Sire, de hulde der liefde en erkentenis der natie, welker tolken wij alhier zijn.

Te veel vertrouwende op de voorgestelde, mitsgaders door de vijf mogendheden gewaarborgde en door Holland aangenomen traktaten, gaf België zich over aan de vreugde van eindelijk hem te bezitten, dien het als het onderpand van deszelfs geluk en van zijne vriendschappelijke betrekkingen met de andere staten beschouwde, toen eene vijandelijke magt poogde, het te belemmeren.

Ons jong leger, op alle punten van ons grondgebied verspreid, van in ondervinding rijke chefs verstoken, werd overrompeld, niet overwonnen. Een edelmoedige natie verleende ons haren bijstand en verdedigde bij ons zoo wel onze revolutie als de hare, welker tot voortaan niet in gevaar kan komen, zonder Europa bloot te stellen aan omwentelingen, welke deszelfs rust voor langen tijd zouden verstoren. Ons leedwezen betuigende, dat het dringende des gevaars het gouvernement niet veroorloofd heeft, om de afgevaardigden der natie bij een te roepen, ten einde de door het behoud van den staat bevolen maatregelen goed te keuren, heeft België met dankerkentenis gezien, dat het op de vriendschap des franschen volks en op den welwillenden onderstand van deszelfs monarch kon vertrouwen.

Uwe Majesteit onderrigt ons, dat er onderhandelingen geopend zijn, om onze geschillen met Holland te beslechten. Wij zijn overtuigd, Sire, dat de eer en de belangen van het belgische volk, overeenkomstig uwe beloften, bij die onderhandelingen met volharding en waardigheid zullen worden verdedigd. Op het eigen oogenblik waarop België aan Europa een schitterend bewijs van deszelfs vreedzame inzigten gaf, heeft Holland den wapenstilstand verbroken, onze trouwlooze tegenstander kan zijnen toestand niet verbeterd hebben door het schenden der trouw (?!)

Wanneer deze door ons gewenschten vrede op eene eervolle voorwaarden kon verkregen worden, dan, Sire, wij durven u daarvan de verzekering geven, dan zouden er geen opofferingen zijn, welke België zich tot handhaving zijner regten niet zou opleggen.

De onvermijdelijke gevolgen eener groote staatkundige beweging, het vooruitzigt op eenen oorlog dien wij meenden te hebben afgeweerd, eenige vroegere oorzaken en nog andere, die met den algemeenen Europeschen toestand in verband staan, hebben de be-

langen van nijverheid en handel benadeeld. De kamer der vertegenwoordigers ziet met genoegen de zorgen Uwer Majesteit voor den staat van lijden, in welke het gouvernement geen te levendig belang stellen kan. Wij zullen gereed zijn met hetzelve mede te werken tot alle maatregelen, die wij noodig zullen achten voor deze beide bronnen van algemeene welvaart.

Wij nemen de hoop aan, dat te dezen aanzien onderhandelingen zullen kunnen geopend worden, met behulp der reeds met twee naburige mogendheden gevestigde betrekkingen, welke wij met U. M. hopen, weldra zich tot de overige staten te zien uitbreiden.

Orde en spaarzaamheid in de openbare uitgaven, zijn een der wezenlijke voorwaarden van den voorspoed der volken. De inzigten die U. M. ons betrekkelijk dit belangrijk onderwerp mededeelt, zijn ook die der kamer. Niets zal zij veronachtzamen om dezelve te betrachten en om, zoo veel de behoeften van den staat het veroorlooven zullen, de lasten, die het volk drukken, te verligten.

Wanneer, ten gevolge onzer onzijdigheid eenige onzer vestingen niet dan tot last der natie konden strekken, vleijen wij ons, Sire, dat bij de onderhandelingen betrekkelijk de slechting derzelve, het gouvernement niets verzuimen zal, van hetgeen waar de zekerheid en de eer van Belgie belang bij heeft.

De kamer zal met ijver de haar aangekondigde ontwerpen onderzoeken; zij zal bijzonder hare aandacht vestigen op de wetten betrekkelijk de militaire organisatie. De ondervinding heeft ons geleerd, dat de minst betwijfelde dapperheid, bij de legers het gebrek aan eene sterke organisatie, menigvuldige oefeningen en eene sterke krijgstucht niet vergoeden kan. Het gouvernement is met ons van de noodzakelijkheid overtuigd, om met de grootste doorzetting de reorganisatie van dat leger te bespoedigen, hetwelk binnen weinig tijds, in staat zal wezen den strijd tegen onze vijanden vol te houden.

Sire, wij ontveinzen ons geenszins de moejelijkheden van onzen wederkeerigen toestand. Maar wij weten dat eene natie, om hare onafhankelijkheid en vrijheden te vestigen, moed en volharding behoeft. Verre van zich te laten nederslaan door een eersten tegenspoed, neemt zij onderrigt en herstelt hare krachten zelfs in de beproevingen van den tegenspoed. De Belgen hebben hunnen koning voor hen de gevaren zien verachten; zij zullen met hem weten te strijden en te zegevieren, zoo het heil des lands het vordert; reeds hebben zij hem met hunne liefde daarvoor beloond; zij zullen, wanneer een nieuwe strijd hen roept, zijne kroon met eenen roem weten te omgeven, welken de fortuin haar niet zal kunnen ontnemen.

De President *de Gerlache*, *Destouvelles*, *de Theux*, *P. Devaux*, *Fleussu*, *Gendebien*, *Lebeau*.

Op voorstel van den heer *Devaux* werd besloten, dat de vergadering dadelijk in hare afdeelingen bijeen zou komen, om het concept-adres te bediscussieren en dat de centrale afdeelingen heden, dingsdag, haar rapport uit zou brengen.

In de vergadering van den Senaat, mede van heden, is niets van eenig aanbelang voorgevallen. Daar is eene commissie benoemd, om een reglement van orde voor die vergadering te ontwerpen; de heeren *d'Yonghe*, *d'Ardoye* en *de Rouilli* zijn tot questors gekozen; de heer *van Ruymbeke*, van Kortrijk heeft voor zijnen post als Senateur bedankt en de Senaat heeft besloten, om het rapport van de door denzelven benoemde commissie, om het antwoordsadres aan den koning op te stellen, in geheim comité te hooren.

— Gisteren heeft Z. M., vergezeld van den hertog van *Orleans*, de voorgestelde revue gehouden; slechts een deel der burgerwacht heeft kunnen verschijnen. De overige troepen bestonden uit het 4e regement van linie, eenige guides van de Maas, jagers te paard, etc. Na de revue hebben de troepen voor het paleis gedefileerd, den generaal *Goethals* aan het hoofd hebbende.

— De berigten omtrent het formeren van drie kampementen, etc. (zie ons vorig nommer) schijnen zich te bevestigen. Men spreekt van de komst des generaals *Guilliminot* in Belgie, zoodra hij te Marseille zijne quarantaine zal doorgebragt hebben. Eenige kavallerie en artillerie is reeds naar het kamp tusschen Diest en Montaigu vertrokken.

— Het fransch armee-korps te Casteau gekampeerd, maakt zich gereed van daar te vertrekken.

ANTWERPEN, den 14den September.

Men haalt thans de barricadés omver, welke door de militaire genie binnen in de stad gemaakt waren; degenen, die zich in de straten welke op de haven en de esplanade uitloopen, zullen in stand blijven. Men gaat voort met het vullen der loopgraven, die voor de Citadel gemaakt waren.

— Het schijnt, dat het leger met grooten ijver georganiseerd wordt. Men rekent vast, naar het gevoelen van zeer voorname Fransche officieren, dat hetzelve in de eerste dagen van October sterk genoeg wezen zal, om de Hollanders te wederstaan en hen te overwinnen, zoo, tegen alle verwachting, dan de oorlog hervat wierd. Het schijnt zeker, dat hetzelve tegen den 10den October gereed zal zijn in het veld te trekken.

— De graaf *Felix de Mervde* is naar Parijs vertrokken, waar hij binnen weinige dagen met de zuster zijner eerste vrouw mejufvrouw *de Grammont*, nicht van den generaal *Lafayette*, in het huwelijk zal treden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den September.

Men verzekert, dat de 12,000 Franschen, welke nog in België gebleven zijn, vóór het einde dezer maand in Frankrijk zullen terug keeren.

— De *Gazette de France* behelst het volgend artikel:

» Wij hebben, bij estafette, eenen brief van Londen ontvangen, waarin ons gemeld wordt, dat, ingevolge eene door de vijf leden der conferentie getaekend en door het fransch gouvernement aangenomen protocol, Frankrijk uitgesloten is van alle deliberatien, welke tot het slechten der vestingen betrekking hebben.

— De heer *de la Tour-Maubourg*, welke, gelijk bekend is, met eene diplomatieke boodschap, naar Londen gezonden was, is sedert gisteren alhier terug.

— Het groote artillerie park is in Frankrijk teruggekeerd en op Douai gerigt.

Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fondsen genoteerd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 5den September.

De baron *Joseph van der Linden d'Hoogvorst*, door den koning van België belast met zijne komst ten troon aan de hoven van Oostenrijk, Beijeren, Wurtemberg, Baden en Hessen Darmstadt bekend te maken, is binnen deze stad aangekomen en heeft gisteren eene zamenkomst met den kuin-rhof- en staatskanselier van Z. M., vorst *von Metternich* gehad. Dewijl de belgische aangelegenheden nog niet definitief geschikt zijn, zal eene audientie van den baron *d'Hoogvorst* bij den keizer nog eenigen tijd kunnen duren, weshalve de baron besloten heeft, deze onbepaalde tijd met een badreis naar Ischl te besteden.

Laurens de Medicis en zijn tijd. Uit het Engelsch van WILLIAM ROSCOE, Esq. door STEENBERGEN VAN GOOR. Te Leeuwarden, bij STEENBERGEN VAN GOOR, 1831. In 8°, gr. 464 bladz. De prijs is . . . . . f 3,60.

De groote gebeurtenissen van den dag hebben ons tot heden toe belet gehad, de in het licht verschijning der levensbeschrijving van den grootsten staatsman, den Maecenas zijner eeuw, den bevorderaar van kunsten en wetenschappen, den beschermer en vriend van geleerden en kunstenaars, den hersteller der Italiaansche dichtkunst, die, sedert PETRARCHA, weinig of niet was beoefend geworden, van LAURENS DE MEDICIS, aan te kondigen.

Hoe ongunstig het tijdstip der uitgave van dit, voor alle vrienden der schoone kunsten belangrijke werk, den verdienstvollen vertaler en uitgever ook moge voorkomen, zoo twijfelen wij geenszins, of de goede en smaakvolle vertaling (welke wij thans slechts kunnen zijn van onzen zoo gunstig bekenden heer S. de Hoop vermoeden), van het bovengenoemde werk, — welks schrijver door zijne *Levensgeschiedenis van Paus Leo X* en door zijne *keurige verhandeling over den oorsprong en lotgevallen der kunsten en wetenschappen en derzelver invloed op het maatschappelijk leven*, door dezelfde hand in het Nederduitsch vertaald, bij ons reeds gunstig bekend was, — zal goed worden opgenomen.

De beschrijving van het, voor de kunsten en wetenschappen zoo werkdadig leven van LAURENS DE MEDICIS, en van het tijdperk, waarin hij leefde, zoo merkwaardig door groote gebeurtenissen, zoo rijk in groote mannen en uitstekende vernuften, daarbij de gunstige bekendheid van den schrijver en vertaler, zijn voldoende aanbevelingen, om dit werk een goed debiet te bezorgen; terwijl wij niet aarzelen, van onze zijde, hiertoe het onze bij te dragen, door hetzelve aan alle naar kennis hunkerende lezers aan te bevelen, als bevattende vele schitterende passiën en het lichtvolle tafereel van die tijdvakken in de geschiedenis, welke onze belangstelling en onze opmerkzaamheid allezins verdienen, en die de bewondering van het menschelijk geslacht nog in volgende eeuwen zullen opwekken.

Opgave der ontvangene geschenken, ten dienste der zieken en gekwetsten in 't militaire hospitaal te Bergen-op-Zoom, van den 26den tot en met den 31sten Augustus 1831, als van:

(*Vervolg.*)

De wed. Johs. Jakobs te Bergen-op-Zoom, 11 oncen compr. en 2 ditto pluksel.
Mejufvrouw C. Winkel ——— 12 —— zwagtels.
Mev. de wed. Vermeulen ——— 1 matrasje met peerdehaar.
Eenige heeren uit 's Gravenhage, onder de letters B. & Co. N. L. S., een anker aalbessenwijn en 1 kistje gemerkt N. L. S. met 50 potten aalbessengelei, houdende ongeveer 13 Ned. ponden, en 2 ankers wijn.
De heer O. Roelofs te Amsterdam, 1 anker beste wijn, 1 kist met sago, houdende 80 Ned. ponden, 1 pak zalm, wegende 12½ ditto ditto, 1 kistje suiker, houdende 18 ditto ditto.
Door tusschenkomst van de administratie der schutterijen van Leijden, 1 oxhoofd roode wijn.
De heer kapitein Brouwer te Bergen-op-Zoom, 12 oncen compressen, 2 lakens, wegende 14 oncen en 3 oncen pluksel.

De commissie tot verzorging der hospitalen te Amsterdam, 1 kist, inhoudende 138 oncen pluksel, 60 dito zwagtels, 120 dito compressen, 12 dito wol, 12 brieven spelden, 50 handdoeken en 16 sponsen, wegende 2 oncen; — 3 kisten citroenen, 4 anker bessennat en 150 citroenen, te zamen in 1 mand, 2 manden, inhoudende 2 ankers bessennat, 1 baaltje met 25 Ned. ponden sago, 1 baaltje met 25 dito dito tabak, 1 mand, inhoudende 6 melisbrooden, wegende 25 dito dito, 52 en een half ons thee in 2 pakken, en van de kinderen van R. B. te Amsterdam, in dieselfde mand, 2 oncen zwagtels, 7 dito compressen en 20 dito pluksel.

Jufvrouw M. W. Vergroesen, door tusschenkomst van den heer Burg te Bergen-op-Zoom, 11 oncen compressen, 1 laken wegende 9 oncen en 2 dito pluksel.

De heer Gumpertz te Bergen-op-Zoom, 2 melisbrooden, wegende 54 oncen en 1 kistje citroenen.

De heer de Jong ——— 7 oncen pluksel.

Een onbekende, 3 flesschen Rijnwijn, 60 oncen witte posijer suiker, 20 dito compressen, 3 dito pluksel en 52 citroenen.

En eindelijk van wege Hare Keizerlijke Hoogheid Mevrouwe de Kroonprinses der Nederlanden, een groote kist fruit (citroenen).

De Ondergeteekende betuigt bij deze openlijk zijnen dank aan de menschlievende gevers van bovenstaande geschenken.

De dirigerende Chirurgijn-majoor,
Dr. E. C. NIJNABER.

*** Wordt aan het Publiek bekend gemaakt, dat de H. H. U. T. S.
* K O L E N, herkomstig van de Militaire Bakkerij alhier, tegen 65 Cents het Ned. Mudde, voor het algemeen verkrijgbaar zijn gesteld, alsmede eene hoeveelheid A S C H, geschikt tot bemesting.

K O S T S C H O O L V O O R J O N G E H E E R E N T E N I J M E G E N.

De ondergeteekende, door de *Ed. Achtb. Regering* dezer stad als K O S T S C H O O L H O U D E R aldaar Gezelve aangesteld zijnde, neemt de vrijheid *Ouders* of *Voogden* zijner inrigting van *Opvoeding* en *Onderwijs* aan te bevelen.

In dezelve zullen in het algemeen die *Talen* en *Wetenschappen* onderwezen worden, welke tot eene beschaafde opvoeding behooren.

Het onderwijs zal insgelijks zijn gade slaan de gronden der beste schrijvers, en, zoo veel mogelijk, de gedachtenoefening der jonge lieden, met de meeste zorgvuldigheid geregeld worden, tot ontwikkeling en beschaving van het verstand en vorming van het hart voor goede zeden. Tot het bekomen van Prospectus verveege men zich, behalve aan het Instituut, bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG te *Nijmegen*.

E. D E J O N G.

S P E E L K A A R T E N - F A B R I E K.

De ondergeteekende Adverteert bij dezen aan zijne geëerde begunstigers, als ook aan Heeren Kasteleinsten en Traiteliers in Speelkaarten, dat hij heeft opgerigt een fabriek in beste en ordinaire S P E E L K A A R T E N, dewelke in de deugd en gladdigheid, in het schuiven die van *Duhets* en alle andere Brabandsche Speelkaarten overtreffen, en tevens zijn de Prijzen veel minder als uit alle andere fabrieken, zoo dat ik verzekerd ben, dat die eens uit mijn fabriek Kaarten heeft gehad, nimmer andere zal verkiezen, die Heeren welke eerst monsters begeren, kunnende dit volgaarne bekomen, dat zoo de aanvraag dan niet aan het ommeker beantwoorden, dezelve kunnen terug gezonden worden.

Prijzen per gros of 144 spellen.

No. 1. Extra fijne wolle spellen,	à 52	f 18,	Jas of Piket. f 13.
» 2. Fijne wolle spellen,	» 52	» 15,	dito dito » 11.
» 3. » »	» 52	» 13,	dito dito » 10.
» 4. Lets grover,	» 52	» 10,	dito dito » 6,50.

F. F E L I X,
Boekhandelaar te Amersfoort.

*** S T O O M P A C K E T - V A A R T *tusschen*
* *R O T T E R D A M en L O N D E N.*
VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS.

Het nieuwe, bijzonder snelle en gemakkelijke ingerigte Stoomschip *the London Merchant*, Kapitein *John Pearson*, groot 600 Tonnen, voorzien van twee Stoommachines van lage drukking, te zamen 200 Paardenkracht, met afgezonderde Eetzaal en 100 Bedden, zal vertrekken

Van R O T T E R D A M
Zaturdag den 24 September, ten 1 ure des namiddags.
» » 1 October » 9 » » morgens.

Van L O N D E N.
Woensdag den 21 September, ten 4 ure des namiddags.
» » 28 » » 12 » » middags.

Adres bij D. BURGER en ZOON, te Rotterdam, en HOFMAN en SCHENK, te Londen.

*** S T O O M - P A C K E T V A A R T *tusschen ROTTERDAM en LONDEN.*
VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De vaart der Stoomboot *Atlanta*, gevoerd door *Robert Stranack*, is voor de maand September bepaald:

Van Londen iederen Woensdag.
Van Rotterdam Zaturdag 17 September, ten 8 ure des morgens.
» » 24 » » 1 » » namiddags.
» » 1 October » 8 » » morgens.

NB. De Vrachten der Goederen zijn zoo laag zulks maar immer mogelijk is gesteld, zullende zoo wel hier als in London alle mogelijke facilitert aan den Handel worden verleend.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VANES.

B E R I G T.

Bij A. K L O U T S te 's Gravenhage, en bij B R O E S E & C O M P. te Breda, zijn nog exemplaren te bekomen van:

M E R K E S, *Stafzaak der O O R L O G S - V U R P I J E N*, naar *Congreve*, *Montgery* en anderen; voorzien van een Aanhangsel over het Perkinsche Stoomgeschut. Met Platen en Tabellen. Het hoogduitsche van den generaal *von Hoyer* omgewerkt, uitgebreid en met aanteekeningen verrijkt. Prijs f 3,75.

Recensent in de Boekzaal der geleerde wereld gaf in het verleden jaar van dit werk het navolgende verslag:

» Op een tijdstip, als wij ongelukkig, door de dwaasheid en heerschzucht van enkele gewetenlooze of verdwaasde Landgebieders, gewelddaden moesten beleven, waarin het belang van geoefende en getrouwe krijgslieden, die Vorst en Vaderland beminnen en hunnen eed vreezen, zoo levendig gevoeld is en ondervonden wordt, trekt een werkje als hetgeen hier voor ons ligt, natuurlijk te sterker de aandacht, en leert men zich te meer verheugen, dat men er zich zoo zeer op toelegt, om de wetenschap der wapenen behoorlijk te bevorderen. Oorspronkelijk is dit stukje in het Hoogduitsch geschreven, maar het heeft door den Hollandschen Ingenieur, bij de vertaling, eene zoodanige nieuwe bewerking ondergaan dat men de verdiensten zoo wel van den heer MERKES als die van den generaal VON HOYER daarbij in aanmerking behoort te nemen.

» Het is ons gebleken, dat de heer MERKES zich aan dit werkje veel moeite gegeven heeft, dat hij een vlijtig en naauwkeurig waarnemer is, van hetgeen in zijn vak gedaan wordt, van zijnen tijd een nuttig en naarstig gebruik maakt, en wezenlijk het vertrouwen verdient, dat in hem gesteld wordt, en dat hij dus zijnen stand eere aandoet.

» Wij noemen dit werkje eene belangrijke bijdrage, welke tot verder onderzoek aansporen en tot volmaking van het gebruik der hier behandelde wapenen leiden kan."

*** Bij B R E S T V A N K E M P E N, Boekverkooper te
* Amsterdam, is van de pers gekomen:

D E T I E N D A A G S C H E V E L D T O C H T, Zegepraal *den Prins van Oranje en zijnen Dapperen* toegejuicht, door *A. VAN DER HOOP Jr.* Prijs 75 Centen.

Dit Nationaal Dichtstuk is mede te bekomen bij de volgende Boekhandelaren, als J. G. van Kuijk Kzn. te *Bergen-op-Zoom*, Broese & Comp. F. P. Stark van Gulick & Hermans te *Breda*, H. Palier & Zoon en E. Lion & Zoon te *'s Bosch*, C. A. Vieweg, J. F. Thieme en A. Ten Hoet te *Nijmegen*, S. van Bentham en Gebroeders Abrahamse te *Middelburg*, N. Mestdagh te *Vlissingen*, F. J. Jansen te *Sluis in Vlaanderen*, en den Directeur van het Postkantoor te *Arnhem*.

*** B. B R U I N S Boekverkooper te Delft, zal in den loop
* dezer maand uitgeven:

H A N D L E I D I N G V O O R O N D E R O F F I C I E R E N tot *de kennis der theoretische en practische wetenschappen der artillerie*, door W. F. B E U S C H E R, 1*ste Luitenant der artillerie*, 2de stukje.

Heeren Boekhandelaren worden verzocht de benoodigde exemplaren aan te vragen, zoo mogelijk *onder couvert* van de heeren *J. Thierry en C. Mensing en Zoon* Boekhandelaren te *'s Hage* of van den heer *T. E. Greebe*, Boekhandelaar te *Amsterdam*. Dit werk wordt niet in *commissie* verzonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

V O O R L A T I J N S C H E S C H O L E N.

Bij B R O E S E & C O M P. te Breda, zijn thans en alom te bekomen:

I. J. B O S S C H A, Grieksche Themata of verzameling van Opstellen, tot het aanleeren van de grieksche taal, naar de bijgevoegde regelen van derzelver Syntaxis, 4 klassen. f 3,70.

II. Mr. G. D O R N S E I F F E N, Handboek der Algemeene Geschiedenis, 3 deelen, als: 1°. *Oostersche Volken.* 2°. *Grieken.* 3°. *Romeinen.* . . . . . f 6,90.

Het 4de en 5de deel zullen achtereenvolgens volgen.

III. ——— Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis voor het onderwijs in de Gymnasien, 5 stukken: 1°. *Oostersche Volken.* 2°. *Grieken.* 3°. *Romeinen.* 4°. *Middeleeuwen.* 5°. *Nieuwe Geschiedenis.* . . . . . f 2,65.

De Heeren Boekhandelaars welke nog exemplaren in *Commissie* over hebben van het Handboek der Algemeene Geschiedenis en van die des Vaderlands, ten dienste vooral der Adspiranten tot Kadets bij de Koninklijke Militaire Akademie, door J. B O S S C H A. . . . . f 2,40.

zullen deze niet voor rekening wenschen te houden, worden verzocht dezelve overmijd aan de Uitgevers bovenstaand gemeld, terug te zenden.

Te Rotterdam bij BROESE & Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.